

Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Бр. 01-959/1
06/04/2023. године

На основу члана 36. Правилника о мастер академским студијама права Служба за наставу и студентска питања даје следеће

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

- Обавештава се јавност да су завршни мастер рад и Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада под називом „Уговор о наслеђивању као допуштени правни основ наслеђивања у савременим правним системима”, кандидата Ђурђановић Кристине, број досјеа М009/20-О ,студента мастер академских студија права на Правном факултету у Нишу, примљени дана 06/04/2023. године и да се налазе у Библиотеци и на сајту Факултета.
- Извештај и мастер рад доступни су, у року од 5 (пет) дана од дана истицања овог обавештења на огласну таблу Факултета, заинтересованим лицима у времену од 08,00 до 15,00 сати сваког радног дана.
- Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада су саставни део овог обавештења.
- Ово обавештење истаћи на сајт и доставити Библиотеци.

СЛУЖБА ЗА НАСТАВУ И
СТУДЕНТСКА ПИТАЊА

**КАТЕДРИ ЗА ГРАЂАНСКОПРАВНЕ НАУКЕ
ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ**

Одлуком декана Правног факултета Универзитета у Нишу, бр. 01-906, од 3. априла 2023. године, образована је Комисија за писање извештаја за оцену и јавну одбрану завршног рада под називом „**Уговор о наслеђивању као допуштени правни основ наслеђивања у савременим правним системима**“, кандидаткиње **Кристине Ђурђановић**, студенткиње мастер академских студија права, бр. индекса M009/20-о, у саставу:

1. проф. др Наташа Стојановић, председница Комисије,
2. проф. др Новак Крстић, ментор,
3. проф. др Анђелија Тасић, чланица.

Комисија за писање извештаја за оцену и јавну одбрану завршног рада, после детаљног прегледа, подноси Катедри за грађанскоправне науке Правног факултета Универзитета у Нишу:

**ИЗВЕШТАЈ
о оцени мастер рада и његовој подобности за јавну одбрану**

Завршни мастер рад „**Уговор о наслеђивању као допуштени правни основ наслеђивања у савременим правним системима**“, кандидаткиње **Кристине Ђурђановић**, написан је у потпуности у складу са одредбама Правилника о мастер академским студијама права Правног факултета Универзитета у Нишу („Билтен Правног факултета“, бр. 303 од 08. 09. 2022. године), и уподобљен техничким захтевима за израду мастер рада, садржаним у Техничком упутству за израду мастер рада.

Мастер рад је написан на укупно 87 страница компјутерски обрађеног текста. Откуцање је у фонту Times New Roman, величина слова 12pt, са проредом 1,5, сходно прописаним стандардима. Рад садржи 363 напомена, претежно библиографског, а делом и експликативног карактера. Коришћена библиографија обухвата укупно 56 монографских публикација и чланака домаћих и страних аутора (од тога 30 домаћих и 26 иностраних), те 20 правних прописа.

Структуру мастер рада, поред *Увода* и *Закључних разматрања*, чине још три главе које носе наслове: I. *Уговор о наслеђивању као наследноправни институт*, II. *Уговор о наслеђивању у савременим правним системима* и III. *Уговор о наслеђивању у праву Србије*.

У *Уводу* (стр. 1–3), кандидаткиња је најпре представила институт уговор о наслеђивању, правни посао који је најјачи основ позивања на наслеђе у правним системима који га познају. Истовремено, навела је и да је у многим правима закључење овог уговора забрањено, као што је то случај у српском праву, али и у већини држава насталих дисолуцијом СФРЈ. Потом је указала на предмет и циљ рада, његов значај, а на крају је нешто садржајније представила његову структуру.

У првој глави рада, која носи наслов *Уговор о наслеђивању као наследноправни институт* (стр. 4–19), кандидаткиња је најпре дала краћи хронолошки приказ развоја уговора о наслеђивању и њему веома сличних института кроз историју од држава Старог Истока, преко Рима, средњовековних држава до данашњих дана, као и метаморфозе које је на свом путу доживљавао и какве је све облике испољавања имао. Потом је ауторка, говорећи о појму уговора о наслеђивању и тешкоћама у његовом дефинисању, указала на одређења овог правног посла које су понудили страни и домаћи аутори, и сублимирајући све те ставове покушала да дâ једну дефиницију уговора о наслеђивању која ће бити општег карактера и обухватити различите облике у којима се испољава. Након тога уследила је анализа правне природе овог института, с обзиром на то да ова посао није у свим правима регулисан у истом делу грађанског законика и на идентичан начин, те да има сличности и са завештањем и са поклоном. У последњем поглављу прве главе, кандидаткиња је покушала да сагледа карактеристике уговора о наслеђивању, указујући на поједине специфичности које постоје у неким правима.

Друга глава мастер рада *Уговор о наслеђивању у савременим правним системима* (стр. 20–60) садржи пет поглавља. Свако поглавље посвећено је анализи уговора о наслеђивању у појединим правима: Немачкој, Швајцарској, Аустрији, Француској и у праву Федерације Босне и Херцеговине, будући да је у овим правима његово закључење допуштено. Кандидаткиња, посматрајући свако право засебно, најпре настоји да дефинише овај правни посао, укаже на место које заузима у прописима који га регулишу, те субјекте између којих се уговор може закључити. Потом се анализирају врсте уговора о наслеђивању које допуштају законодавства, услови који су неопходни за пуноважност уговора, пре свега у погледу способности коју сауговарачи морају да имају и формалних захтева који морају да буду испоштовани за његово закључење. Затим се разматра каква дејства уговор о наслеђивању има у сваком од посматраних права, а на крају се обраћује питање престанка уговора о наслеђивању раскидом и поништајем.

С обзиром на то да свако посматрано законодавство садржи бројне специфичности, кандидаткиња је уложила значајан труд да прикупи значајан број библиографских јединица, преведе страну доступну литературу и прописе и нарочито обрати пажњу на не мале измене појединих прописа у вези са овим институтом у неким правима, те да на бази

свеобухватне анализе укаже на уочене посебности овог уговора у сваком праву који је био предмет научног посматрања.

Уговор о наслеђивању у праву Србије (стр. 60–75) наслов је треће главе мастер рада. У нашем праву, уговор о наслеђивању био је регулисан у Српском грађанском законику по угледу на његов изворник – Аустријски грађански законик. Након Другог светског рата оцењено је да је уговор о наслеђивању установа феудалног права и да не одговара новом социјалистичком концепту друштва, те је његово закључење забрањено а он супституисан уговором о доживотном издржавању. Овакво стање задржало се и до данас, имајући у виду да важећи Закон о наслеђивању Републике Србије из 1995. године закључење уговора о наслеђивању санкционише ништавошћу. Овакво стање у нашем законодавству нашло је на бројне критике домаћих посленика правне мисли, који су листом износили аргументе у прилог реинтеграције уговора о наслеђивању у наш правни систем. Кандидаткиња указује на генезу регулисања уговора о наслеђивању од средине 19. века до данас и подробно, полазећи од изнетих ставова у доктрини, анализира разлоге за и против поновног увођења у наше право овог уговора.

Сагледавање предности увођења уговора о наслеђивању у право Србије (и указивање на поједине недостатке које овај правни посао има), као и анализа упоредноправних решења у вези са овим институтом, од нарочитог је значаја јер се у Републици Србији, пре више од шеснаест година, отпочело са радом на изради грађанске кодификације, а у Преднацрту Грађанског законика предвиђено је регулисање овог уговора као допуштеног правног посла. Посебно поглавље у трећој глави мастер рада кандидаткиња је посветила анализи решења које је кодификатор понудио у другој верзији Преднацрта Грађанског законика, објављеној средином 2019. године. Ауторка је критички сагледала сваку одредбу садржану у четири члана Преднацрта који уређују уговор о наслеђивању, изнела бројне примедбе на понуђена решења и указала на начин како би нека од њих требало квалитативно побољшати. Уједно, уочила је и постојање бројних празнина, односно околност да је поједина значајна питања кодификатор пропустио да регулише.

У *Закључним разматрањима* (стр. 76–79), кандидаткиња је сумирала најзначајније резултате свог истраживања и идеје које је у раду изнела. То је учињено на начин да је покушала да укаже на заједничке карактеристике које уговор о наслеђивању као институт имају посматраним значајним западноевропским кодификацијама, али и да истакне уочене посебности овог правног посла у сваком од тих права. С обзиром на то да анализа упоредних законодавстава, поред упознавања са решењима која постоје у другим правима, има за циљ и да се уочи да ли у правни систем Републике Србије треба имплементирати одређени институт који наше право не познаје или га не допушта, и како тај институт треба регулисати, то је у закључним разматрањима нарочита пажља посвећена питањима којима би наш кодификатор требало да се позабави. У том смислу, учињени су поједини предлози и изнете нове идеје о могућим правцима измене постојећих предложених

решења, као и потреби да се поједина важна питања, која нису била у фокусу писаца кодекса, неизоставно регулишу.

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

Након што је темељно прегледала завршни мастер рад „**Уговор о наслеђивању као допуштени правни основ наслеђивања у савременим правним системима**“, Комисија за писање извештаја за оцену и јавну одбрану завршног рада једногласно констатује да је рад резултат самосталног рада кандидаткиње, написан на темељу спроведеног теоријског истраживања коришћењем задовољавајућег обима и релевантности библиографских јединица. Тема је добро обрађена, рад ваљано структуриран, циљ његове израде испуњен, а изнети ставови у раду су вредни пажње и представљају допринос правној цивилистици.

Комисија сматра да су испуњени услови из чл. 35 Правилника о мастер академским студијама права Правног факултета Универзитета у Нишу, и да је завршни мастер рад „**Уговор о наслеђивању као допуштени правни основ наслеђивања у савременим правним системима**“, кандидаткиње **Кристине Ђурђановић**, подобан за јавну одбрану, те предлаже Катедри за грађанскоправне науке да усвоји Извештај о оцени мастер рада и његовој подобности за јавну одбрану.

У Нишу, 06. 04. 2023.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

Проф. др Наташа Стојановић

Проф. др Новак Крстић

Проф. др Анђелија Тасић